

Välja distributör för tryckta böcker

Distributörer är företag som lagrar, packar, skickar och fakturerar pappersböcker. Det är smidigt att anlita dem då det frigör tid och utrymme. Att anlita en distributör är också en förutsättning för att ha en chans att få in sina böcker hos bokhandelskedjorna. Bokhandlarna betalar nämligen frakten av böcker till butiken och de föredrar att ha kontakt med ett fåtal stora aktörer än många små.

Bokhandlarna beställer från tre stycken distributörer, Samdistribution, Förlagssystem och Stjärndistribution. Samdistribution är Bonnierförlagens egen distributör (som numera även Norstedts anlitar). Förlagssystem är störst bland de företag som är öppna för alla förlag och Stjärndistribution är utmanaren. Utöver dessa kan även Publit räknas som distributör fast de inte lagrar fysiska böcker.

Oavsett vilket företag som du anlitar kan du ha 20 % av f-priset som riktmärke när du gör din budget. Det är betydligt mer än vad storförlagen budgeterar men distribution av pappersböcker är ett område där det finns klara stordriftsfördelar.

Förlagssystem

Förlagssystem erbjuder två versioner av sin distributionstjänst. Till det medelstora och stora förlaget erbjuder Förlagssystem sin fullservice-tjänst. I den håller de hela lagret av böcker, sköter registrering i Bokrondellen och alla utskick. Förlaget får tillgång till försäljningsstatistik och kan exempelvis se vilka återförsäljare som köpt eller returnerat böcker. Priset är i huvudsak procent på f-pris på sålda böcker men minimiavgiften är 3000 kr/månad.

Till mikroförlag och småförlag erbjuder förlagssystem en enklare variant som de bland annat kallar för bas (tjänsten verkar ha olika namn på deras sajt). Förlagssystem tar emot mindre mängder böcker, det kan handla om tio till hundra i taget, distribuerar och fakturerar dessa. Förlaget får betalt när förlagssystem fått betalt för böckerna. Tjänsten kostar 20 % av bokens f-pris. Mikroförlaget bekostar frakt av böckerna till Förlagssystem vilket kan bli kostsamt eftersom det skickas i små portioner. Notera att statistik eller hantering av rabatter inte ingår i denna version.

Förlagssystem är större än Stjärndistribution. Det betyder att återförsäljarna beställer böcker från Förlagssystem oftare än från Stjärndistribution. Det i sin tur betyder att böcker som ligger på Förlagssystem snabbare fylls på i handeln. Förlagssystem ligger i Falun.

Publit

Publit lagrar bara elektroniska filer och trycker boken först när den är beställd. Bra alternativ för rena textböcker som säljs i begränsad upplaga eller för backlist. Det finns ingen anledning att inte ha din backlist liggande hos Publit (eller liknande) om du har återfått upphovsrätten.

Stjärndistribution

Stjärndistribution erbjuder att hålla hela lagret, sköta registrering i Bokrondellen och distribuera och fakturera böckerna för förlag av alla storlekar. Det vill säga de har till skillnad från Förlagssystem ingen minimiavgift. Kunden får tillgång till modern försäljningsstatistik och kan bland annat se när fakturor förväntas förfalla. Att få tillgång till statistik låter må hända inte så viktigt men det är enda sättet att kunna utvärdera olika marknadsföringsåtgärder.

Deras prislista är lång som en arm och innehåller en relativt låg månadsavgift plus pallavgifter och diverse arbetstidsavgifter. De tar också procent på f-priset på sålda böcker men procentsatsen är

lägre än hos Förlagssystem och ersätts istället olika med transaktionsavgifter med mera. Syftet med detta komplexa sätt att ta betalt är att jämna ut skillnaden mellan böcker med lågt och högt f-pris. Det kostar ungefär lika mycket i arbetstid att skicka en billig pocket och en dyr coffee table-bok vilket Stjärndistribution försöker att jämna ut.

Stjärndistribution har ett lager i Hofors, vilket är nästan på vägen för den Stockholmare som ska till Sälen. Praktiskt sätt ett lösa transporten billigt.

Egen distribution

Bor du rymligt och har tid kan det vara ekonomiskt att distribuera själv. Notera dock att det är svårare att komma in i bokhandeln med egen distribution. Även om du anlitar en distributör som huvudkanal kan du behöva skicka enstaka exemplar, exempelvis vid försäljning via webbsajt eller som recensionsexemplar. Ha därför alltid ett litet lager med böcker hemma samt porto och emballage. Postens färdigfrankerade vadderade påsar passar ofta bra.

Fraktbolag: DHL, UPS, Schenker, PostNord.

Vilken distributör passar bäst?

Olika distributörer har olika styrkor och till viss del är det en smaksak vilken som är "bäst". Jag har ändå försökt mig på att ge förslag utifrån mina erfarenheter. Jag råder dock alla till att göra egna efterforskningar och ta reda på vilket som är bäst utifrån just dina förutsättningar. Priser kan ha ändrats, jag kan ha räknat fel och din bok kan ha annat f-pris än det jag räknat på.

Notera att försäljningssiffrorna nedan gäller de böcker som går till återförsäljare och BTJ via en distributör, det är inte totalförsäljningen. För en egenutgivare står ofta direktförsäljningen via mässor, föreläsningar och personliga kontakter för en betydande del av försäljningen. Men dessa distribuerar du bättre själv med hjälp av postens vadderade förfrankerade påsar och en dramaten eller annan väska på hjul.

Försäljning	Distributör
<100 böcker/år	Publit eller annan print on demand.
50-300 böcker/år	Förlagssystem bas
200-2000 böcker/år	Stjärndistribution
>1500 böcker/år	Förlagssystem

Under 100 böcker per år

Om du räknar med att sälja under 100 böcker per år till återförsäljare föreslår jag att du överväger att anlita ett print on demand-företag som distributör. Exempelvis Publit. Då trycks boken först när den beställs. Styckpriset blir förvisso relativt högt men du drar inte på dig några fasta kostnader. Det kan kombineras med att trycka en upplaga som du har som recensionsexemplar och själv säljer på mässor och liknande.

Ca 50-300 böcker per år

Om du räknar med att sälja 50-300 böcker per år är mitt förslag är att du tittar på Förlagssystem bas. Fördelen är att du inte drar på dig några fasta kostnader och din bok finns hos största distributören. Nackdelen är att de bara tar emot små portioner av böcker i taget vilket gör frakten till dem dyr.

Ca 200-2000 böcker per år

Om du säljer lite mer, säg 200-2000 böcker per år, har behov av att lagra en större upplaga eller vill kunna utvärdera dina marknadsföringsinsatser föreslår jag Stjärndistribution.

Ca 1500 böcker eller mer per år

Fördelen med Förlagssystem jämfört med Stjärndistribution är att de säljer mer till bokhandeln. Så säljer du tillräckligt mycket för att motivera minimidebiteringen 3000 kr i månaden föreslår jag Förlagssystem.